

CSAK EGY "B" BETŰ

negatív /kép + hang/
4 tekercs
500 méter

gyártó ország : Magyarország
gyártó cég : MAFILM - HDS
gyártási év : 1974.
gyártásvezető : Nádasi László

rendező
forgatókönyv : Szécsényi Ferenc
operatőr : Jankura Péter
dramaturg : Gere Mara
r. assz. : Mátis Lilla
o. assz. : ifj. Jancsó Miklós
Gonda Géza

vágó : Szécsényi Ferencné
hang : Traub Gyula
munkatársak : Vanyik Livia /v.assz./
Solymosi Norbert /felv.vez./

A film forgatás alatti címe: Kripták
eng.szám: M/7254/74.

- - -

Az emberek mindig vágytak arra, hogy emléket, siremléket állítva örökítsék át magukat utódaik számára.
A film azt kíséri nyomon, hogy ma milyen áldozatvállalással, milyen izlésvilágot örökítenek kőbe, márványba az utókor számára.

- - -

Rip. 37. "Csak egy bé bötü" c. film
cenzuraszövege

- Teljesen nem lehet. Semmi bötü nincsen. Csak egy bé bötüt látok, mást nem. A Jó Isten tudja ki lehet már. Nem ismerem én eztet.
- En a nagyitóm , ami nekem van a nagyitóm, én avval el tudom olvasni.
- H át esetleg ki lehetne venni, ha minden bötüt nem is lehetne megtalálni, de ki lehetne venni azért, hogy mi van ráírva. Igen, de má így szabadszemmel nehéz lesz.
- Kár vót a szemüveget izényi... nem ehozni.
- Két éve hogy elvitték apámrul a köröszöt. Két éve má.
- De ki vitte el?
- Az Isten tudja, bár tannám. Aztán most mondja a Tera, hogy itt látta, hogy az apám neve, Kudar Károly rajt vót-e.
- Ergye csak menjél, ott mingyá megtalálod!
- Ez az, az vóna az, itt van! Hát aztán mit csináljak? Le van neki törve a keresztje. Itt van, ez az, Kudar Károly!
- Ez vót az a csoda ember! Az egyik keze béna vót.
- Egy kézzel szórta ki a kocsmából az embereket...
- és a másik kezével oan tuskókat összehasogatott, akit más nem tudott, oan erős ember vót.
- Negyvenötbe...
- hatvankettő...ez hatvankettőbe, ezerkilencszázhatvankettőbe...
- Ez, ez a felesége. Ez itten negyvenötben , az meg augusztus husz.
- Tényleg.
- Na látod, mit izélsz bele ?! Ugye? Nem tudom ez ki vót. A kocsmáros vót. Nem ismerem, csak hallottam a hírit. Hosszu márte a bort. Nem bővelkedett vele.
- Ilyen emberiséget, mondjuk avval enlegetnek meg, hogy ki milyen izét, életet ét. Is hát egyik viccesebb ember, mint a másik , ugye. Egyiknek ilyenre van hajlama. Például itt van a Smid Iare barátom, hát az... ez csak megivott egy fédeci pálinkát, akkor má ugy táncut, csak ugy ropogott a kocsmába. Hm.. még Iare barátom, még ezt a táncot járd el, még ~~szóky~~ emezt, hát ilyen embert aztán megemlegetnek, még száz év múlva is...
- Az biztos, egy igaz.
- Régebben is csináltattak ilyet?
- Régebben? Hát akad egy-kettő..amikor csináltak, mondjuk a gróf nálunk a Festetics, esetleg annak vót. De szegény embernek, nem nagyon akadt ilyenre pénze, nem kerüt neki... Kalapács? Ott van? Ja!

- Hát ez szép alkotás, hát azért... Nem szép dolog ez, mikor itten?
Hát gyerekkoromban ez ugyan nem / vót még, az biztos egy igaz.
Hát szóval ennyi különbség, meg hát.. meg ilyen értékes izék
se kerütek a földbe, mint mostan. Mór, hát ez egy oan örökös
valami, hogy...
- Harmincötezer forint.
- Mennyi?
- Harmincötezer.
- Juliska néniék kriptájuk is kész, de még nem feküdtek bele.
Előre gondukodtak... Előre építenek.
- Mer aszontak, hogy van benn kép, én ugyan... Nem igaz, nincsen
benne, nincs benn semmiféle kép se, aszontak hogy a mennyasszonyi
képtyúk is benne van, de nem igaz, nincsen benn semmi se.
- Na most, meg köll emenyi! Csak azt a felit! Fogaggyanak szót!
A csövet hátrább!
- Feri bácsi, de ugy akarjuk ám, hogy egy kicsit arrébb.
- Ugy, ugy, én is azt akarom.
- Várjál! Várjál! Had gyűjjön! A kézre, a kézre!
- Még egy kicsit emejje! Most a vasat, a vasat!
- Na, na csak évatosan! Most engedjük!
- Te, idefigyelj! - a koporsónak a lába itt van, a föle fönt van itt.
No, hogy az ~~xx~~ ajja oda beférjen....hetven centi egy kopor-
sónak a magassága, meg ~~xx~~ szélessége is.
- Hetven?
- Hetven.
- Milyen széles ennek a belvilága?
- Kettőszázhusz körül.
- No hát akkor jól van!
- Na , na!
- Nézd! - itt má a helyesebb megoldás szempontjából azt kellett
vóna, alul egynek a szélessége kimarad, szinte oda egy padot,
egy betonpadot, arra meg rá a másikat.
- No most, hogy ha kettő fejje erre, egyet meg arra, megfér benne
három koporsó.
- Hol vót valamikor ilyen kriptá? Ilyen vót?
- Nem vót.
- Már negyven éve, meg fiatal vótam, amikor én ezt elhatároztam.
- Hát szóval benne vótunk ebbe, hogy hát...
- Az élet nyon eléggé, a föld meg ne nyomgyon, hát inkább csinyá-
tatok egy ilget. Hogy aztán merre szór a szél?...
- In egy reális valaminek találom ezt a sírbolt, vagy kriptának
nevezve, ugye.

- Ha az ember egy előkelő temetést tart, hat-hétezer forint.
Akkor csináltassunk, ha nem is egy személynek külön-külön egy személynek, sírreléket, hanem csináltassunk kettőnek...Az is legkevesebb, ami mondjuk különb, vagy hát ami egy kicsit mutat is, csaknem huszezer.
- Az nincs huszezer, legkevesebb tízezer forintba belekerül.
Akkor most melyik jön ki olcsóbban? Ez? És akkor még a temetőben mind széjjel van, ugye? Itt együtt van!
- Mi hárman, a leányom, vejem, meg a kisunokám. Nem is tudnak róla.
- Nem tudnak róla?
- Nem, nem, még most se tudnak róla. Hát ugye még nem mondtuk meg nekik. Azt tudják, hogy építsük, de azt nem, hogy hát az övéké is, az ő részükre is...
- És mikor tudják meg majd?
- Szegény férjem föl lesz véve, akkor lesz nekik nyilvánosságra hozva.
- Az életben is együtt vagyunk, legyünk együtt akkor is.
- Tera néni, a kriptá az idén készen lesz...
- Jövőre szeretnék egy pincét építeni, ami még nincs. Ugy vagyok, hogy borom van, de pincém nincs.
- Az ember úgy van, hogy itt tudjuk, hogyha beletesznek bennünket, itt ha a sírunkat nem gondozzák, akkor se szól meg senki: "Ejnye ezeknek a szerencsétleneknek gazt terem a sírgyuk", mert van két kis unokánk is, és azok is talán örülnek, hogy kevesebb költséggel, és hát szép helyre kerülnek...
- Mennyi idősek az unokák?
- Az egyik huszhónapos, a másik meg hat. Azt gondoltuk, hogy itt szép helyen leszünk, szobában aluszunk, mer ez olyan jó ez a talaj, itt huszonnyolc méterre van a víz. Lent is olyan száraz ám.
- Az apósom mondta, hogy tudom-e hogy kriptát építenek. Mondtam nekik, hogy én nem építenék. De ő azt mondta, hogy ő egész életében nélkülözött, önekimindig csak a nincstelenség vót, azt mondta, neki ez a fő vágya, hogy kriptát építhessen, és hogy abba feküdjön.
- Hát ez kereken harmincötezer forintba került. Még ezer forint az egyháznak, annyit köllött fizetni ezer a kis helyér. Máshun ötszáz forint, aztán nem alkudoztunk, mer úgy vagyunk hogy az egyházunknak aggyuk, hát akkor mit nézzünk má saját egyházunkon ötszáz forintot, de nem is az, hanem annyit kértek, ezret.
- Én megmondtam, hogy netalántán, ha meghalnék, akkor bennünket a kriptába ne tegyenek bele.

-Ötszáz esztendeig is el van.

-Igen?

-De a törvényes határideje kétszáz ~~xx~~ esztendő most. De azt mondják ezek a kriptacsináló mesterek, hogy Fehérváron vannak ötszáz éves kripták is, de senki nem nyúl hozzájuk. Ugye hogy nem bontsák szét, vagy nem semmisítik meg, de a törvény szerint kétszáz esztendő az életük folyama nekik.

-Mindegy má az embernek, hogy ötven ~~xxx~~ vagy száz évvel később porhad el, vagy előbb. Hát ők maguknak megcsinálták, önekként jó lesz, de hát mi majd másmilyen formában oldjuk meg a kérdést.

-Nem is azért csináltattunk negyszemélyeset, mert hát kettőnknek elég lett volna kétszemélyes is, de ne mondják aztat, hogy kiszűköltünk itt is a dolgot, csak pont mi akarunk. Nem mi akarunk, legyen más is ha akar odajönni. Az egyik táblára rá van írva a mi nevünk, a másik üresen van, arra náncs írva semmi. Aki kvánkozik az majd ráíratja. Mi nem szoritottunk ki senkit, még fér bele más is, nemcsak mi ketten.

-Hátot bele lehet tenni, hat koporsót...

-Komolyan akarok ~~xxx~~ én is majd egyet. Az ember fia ha föl talál támadni, akkor kiabál, hogy eresszék ki, de nem tud ~~am~~ kiabálni ott lent a föld alatt.

-Most a Margit néinek az mongyuk can elrettentő, hogy abba a kriptába lemenni.

Az én urannak meg az az elrettentő, mikor az első kapa földet rángassák rá mindig a koporsóra, és az ott can borzasztó, hogy szűh, hogy ennyit ér egy ember!

-De hát nem mindenik fiatal megy le és félretenni aztat a holtat...

-Mér? Én lemegyek, én föl is hozom, például ha azt mondják, hogy nem csak letenni én ~~is~~ föl is hozom.

-Hát amikor a sirba is le köll menni, és azt is meg köll igazítani.

-Mér, anyám! Én frontot járt ember vagyok! Egy évet huztam az első vonalban, négyévet fogságban, ott aludtam a halottak között! Ha én a presszóba megyek, ezt a pénzt ami itt van, három, négy este elpresszóztam volna! Zene, cigány kell, nő kell.

-Aki a kriptáruul godukodik, annak már nem kell a nő.

-Nagyon sok fűződik ahhoz, hogy valaki egy ilyet csinátasson, ugye!? Sok.

-Az egyik ruhára kötti a pénzt, a másik élelemre kötti a pénzt...

-Ez egy családi vélemény, ugye?!

-a harmadik szórakozásra kötti a pénzt....

-Igy van!

- Hát ugye, mindenkinek más a véleménye.
- En is mindet szórakozásra köttöm. Mindet! Minek? Mára reggelre lettem hatvankilenc éves. Mit? Minek? Ami gyűn, had mennyen! Zu neki! Bele mindent! Puff neki, további!
- A kriptával megvan az egyetértés, a feleséggel. Fiatálságnak az a véleménye; autó, televízió és röpködünk az életbe! Aki dolgozott és azt utána elfelejtve, gazosodjon, maradjon, arra mincs gond. Ez a fiataloknak a véleménye.
- En úgy gondolom, hogy talán ez a legolcsóbb temetkezési módszer. Mert hogyha azt vesszük számításba, hogy egy négyszemélyes kriptá harminckétezer forint, akkor ha négy sírkövet állítatunk és négy ~~szirkövet~~ plusz temetést hajtunk végre, akkor többé jön, mint harminckétezer forint, a négy sírrel együtt. En osztottam véleményemet az apámmal és hozzájárultam. Így nem kell külön gondoskodni sem sírásóról, sem külön temetésekről. Ennekem ez a nézetem róla. Körülbelül belefér az egész család; édesapám, édesanyám, én és a feleségem.
- Hát én egy tulzásnak nézem máma, egy megerőltetett haszontalan valami. Egy példával alátámasztom. Például a koporsónál is a zsidók megelégszenek egy egyszerű... én mint inas csínyátam azt is. Ez egy oán nem tudom micsoda. A föld má nem nyomgya a halotyat, ennyit tudok.
- Szóval ilyenkor jön elő a pénz, hogy azér...kinek mennyi pénze van , ugye?
- Azt hiszem ott is lenne jobb helye a pénznek, nem?
- Hát bár azt hiszem, hogy mint a Palkovics Misa bácsi is, már nem is tudná másba befektetni. Szép házuk van, autó van, mindenféle, hát ez vót utoljára téve, életében meglelt ugye?
- Annyi pénze senkinek sem lehet, normális körülmények között, amit ne lehetne elköttenyi, hasznos dolgokra. Ami az embernek az életét szogálja.
- Országszerte a legszebb helyen , a legzebb lakást/ igérnék vagy adnák ugy, hogy nekem ez nem lehet, az a ház a saját tulajdonomat képezi, de kriptám ez nem lehet az életben soha, nem cserélném föl még akkor sem, ha lelépést fizetnének. En ebbe több időt töttök, ha beletesznek , mint akármilyen szép lakásban.
- Az biztos!
- Ez egy megnyugtató érzés. Ezt szeretem én nagyon.
- Ez is mondott valamit!

- Na jó, hát amig az életiben meg tudja csinálni, csinálja, azután már ugy sincs semmi.
- Ennekem egy nézetem van. Addig köll az embert böcsülni, amig él. Életibe kö mindenkit böcsünyi. Halála után a nagykirakat már fölösleges, én szerintem.
- De hát nagyon sokan épitenek szép...
- Tudom! Hát ez kirakat izé má....Ezt tudom, tudom.
- Hát ök is, ök már ugy gondolták, hogy ha, az apukának a szülei , ö már nem szeretném. Ök már mondjuk megértem, már hatvanöt éves elmulott, ugy hogy ö má , hát ö meg fog halni.